

Rapport Gemeentelijke Ombudsman

Hekwerken en bedrijfsactiviteiten Gemeente Amsterdam Stadsdeel Osdorp

23 oktober 2009
RA0943372

Samenvatting

Een belangenorganisatie vraagt het stadsdeel in 2006/2007 om handhaving van illegale hekwerken en bedrijfsactiviteiten. Het stadsdeel wijst beide verzoeken af. Verzoekers bezwaarschriften worden beide gegrond verklaard. Wanneer het stadsdeel een half jaar later, in januari 2009, nog geen actie heeft ondernomen, klaagt de organisatie bij het stadsdeel. Wanneer het stadsdeel vijf weken later nog niets heeft laten horen, wendt de organisatie zich tot de Gemeentelijke Ombudsman.

Het stadsdeel legt uit dat het bezig is met het opstellen van een handhavingsprogramma, waarin ook de hekwerken en de bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen.

De Gemeentelijke Ombudsman constateert dat er na bijna drie jaren nog niets is gebeurd, dat het stadsdeel de organisatie evenmin behoorlijk heeft geïnformeerd en dat er niet voortvarend op de klacht is gereageerd.

Oordeel

De onderzochte gedraging is onbehoorlijk.

Aanbeveling

De portefeuillehouder Openbare Ruimte wordt verzocht te bevorderen dat het stadsdeel binnen drie maanden de besluiten op de bezwaarschriften uitvoert.

Verzoek

Het verzoek tot onderzoek is op 18 februari 2009 schriftelijk ingediend en betreft de *gemeente Amsterdam, stadsdeel Osdorp*.

Het gevraagde onderzoek heeft betrekking op:

- het uitvoeren van twee besluiten op bezwaar inzake handhaving.

Bevindingen

voorgeschiedenis

Verzoeker is een groep door de bewoners gekozen vrijwilligers die de buurtbelangen behartigt. Doel is het behoud van het gebied ter plaatse. Omdat daar sprake is van illegale activiteiten, neemt verzoeker contact op met het stadsdeel.

Bedrijfsactiviteiten

In november 2006 vraagt verzoeker het stadsdeel om handhavend op te treden tegen illegale bedrijfsactiviteiten. Het stadsdeel bericht in januari 2007 dat het bestemmingsplan wordt herzien. Dan wordt ook onderzocht in hoeverre de illegale bedrijfsactiviteiten in het nieuwe bestemmingsplan ruimtelijk toepasbaar zijn. Er is daarom geen reden om nu te handhaven. In september 2007 vraagt verzoeker nogmaals om handhaving. Een maand later wijst het stadsdeel het verzoek af. Tegen dit besluit dient verzoeker in november 2007 een bezwaarschrift in.

Hekwerken

In februari 2007 vraagt verzoeker het stadsdeel om handhavend op te treden vanwege illegale hekwerken. Een half jaar later, in augustus 2007, bericht het stadsdeel dat er onderzoek is gedaan en dat handhavend optreden voorlopig niet noodzakelijk wordt geacht. Een maand later schrijft verzoeker het hiermee niet eens te zijn en hij verzoekt nogmaals om handhaving. Weer een maand later, in oktober 2007, wijst het stadsdeel het verzoek af. Verzoeker dient tegen dit besluit een bezwaarschrift in. Het is dan november 2007.

achtergrond van het verzoek

Op advies van de commissie bezwaar- en beroepschriften van het stadsdeel verklaart het stadsdeel beide bezwaarschriften in augustus 2008 gegrond. In de zaak rond de illegale bedrijfsactiviteiten zal het stadsdeel gaan handhaven, naar de situatie met betrekking tot de illegale hekwerken gaat het stadsdeel nader onderzoek doen.

In januari 2009 heeft verzoeker nog niets vernomen; evenmin handhaaft het stadsdeel. Daarom verzoekt hij het stadsdeel te gaan handhaven of de stand van zaken te laten weten. Wanneer hij vijf weken later nog niets heeft vernomen, wendt hij zich tot de ombudsman. Half april ontvangt het stadsdeel het verzoek van de Gemeentelijke Ombudsman om verzoekers brief met spoed te beantwoorden.

reactie stadsdeel Osdorp

Toen verzoeker in januari 2009 een brief naar het stadsdeel stuurde, was het stadsdeel zich ervan bewust dat er nog geen actie was ondernomen op de twee besluiten op bezwaar. De

belangrijkste reden was dat het stadsdeel bezig was een nieuw handhavingsprogramma te ontwikkelen, dat inmiddels door het dagelijks bestuur van het stadsdeel is vastgesteld. De handhaving van de illegale hekwerken maakt deel uit van een breder probleem in die omgeving en is in het nieuwe handhavingsprogramma opgenomen. Ook de handhaving van de illegale bedrijfsactiviteiten staat nadrukkelijk vermeld in het handhavingsprogramma als aandachtspunt voor de komende periode. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan zal de hele omgeving worden aangepakt.

Het stadsdeel achtte het schadelijk voor de gewenste samenhang om de twee locaties uit het programma te halen en voorrang te geven. Dit had natuurlijk schriftelijk – als antwoord op verzoekers brief – moeten worden gecommuniceerd. Door interne miscommunicatie is dat nog niet gebeurd.

Het stadsdeel zal verzoeker informeren over de inhoud van het programma en, op een later moment, van de plannen van aanpak. Aan de hand van deze informatie kan transparant en eenvoudig worden beoordeeld wat de planning is en wat er uiteindelijk gaat gebeuren.

Het stadsdeel informeert verzoeker in juli 2009. Het stadsdeel legt uit dat - mede door de handhavingsverzoeken van verzoeker - beide locaties als speerpunt in het handhavingsprogramma zijn opgenomen, maar dat dit niet direct tot handhaving leidt.

Over de illegale bedrijfsactiviteiten meldt het stadsdeel dat er een inventarisatie komt naar aanleiding van het handhavingsprogramma en het concept-bestemmingsplan. In december 2009 zal het inventarisatierapport er naar verwachting zijn. In het eerste kwartaal van 2010 stelt het stadsdeel een plan van aanpak op, rekening houden met bijvoorbeeld het type overtredingen, risico's en eventuele handhavingsverzoeken.

De handhaving van de hekwerken wil het stadsdeel in samenhang met de verbetering van de dijk ter plaatse aanpakken. Dat maakt het handhavingseffect duurzamer. In december 2009 verwacht het stadsdeel met een plan van aanpak te komen.

reacties op bevindingen

Het resultaat van het onderzoek is als verslag van bevindingen naar verzoeker en naar het stadsdeel gestuurd teneinde een nadere reactie mogelijk te maken. Het stadsdeel is akkoord met het verslag van bevindingen. Verzoeker heeft niet gereageerd.

Behoorlijkheidsvereisten

De ombudsman toetst de gedragingen en handelingen van gemeentelijke instanties aan behoorlijkheidsvereisten. In dit onderzoek is getoetst aan het rechtszekerheidsvereiste en de vereisten van voortvarendheid en van actieve en adequate informatieverstrekking.

Overwegingen

Het rechtszekerheidsvereiste houdt in dat een bestuursorgaan gevolg geeft aan rechterlijke uitspraken en beslissingen op bezwaarschriften. De onderhavige situatie betreft de uitvoering van twee besluiten op bezwaarschriften. Het vereiste had in dit geval met zich meegebracht dat het stadsdeel de besluiten voortvarend had uitgevoerd. Vast staat dat dit niet is gebeurd: er is niet

gehandhaafd en er is geen onderzoek ingesteld. Dit betekent dus dat het stadsdeel terugkomt op zijn eigen besluiten.

Als argument daarvoor noemt het stadsdeel het ontwikkelen van een handhavingsprogramma. Nieuwe ontwikkelingen kunnen onder omstandigheden met zich meebrengen dat op besluiten wordt teruggekomen. Het kan echter niet betekenen dat besluiten – zeker wanneer het besluiten op bezwaarschriften betreft – opzij worden gelegd omdat ze het stadsdeel bij nader inzien niet gelegen komen. Dit geldt te meer nu verzoeker zich voor het eerst in november 2006 respectievelijk februari 2007 tot het stadsdeel wendde. Ten tijde van het verschijnen van dit rapport zijn bijna drie jaren verstreken zonder dat er ook maar iets is gebeurd. Dat wringt óók, omdat uit de reactie van het stadsdeel blijkt dat er op korte termijn – dat wil zeggen binnen een termijn van drie maanden - geen concreet zicht is op uitvoering van het handhavingsprogramma door middel van handhaving dan wel legalisering. Er wordt immers slechts gesproken over plannen van aanpak. Rechtszekerheid over de feitelijke uitvoering van de besluiten op de bezwaarschriften is er dus in geen enkel opzicht. Dit is aanleiding voor de ombudsman een aanbeveling aan zijn rapport te verbinden.

Aan het rechtszekerheidsvereiste is niet voldaan.

Daarbij komt ook nog dat het stadsdeel zich ten tijde van verzoekers brief in januari 2009 al realiseerde dat de besluiten niet werden uitgevoerd, maar niets heeft gedaan om verzoeker te informeren. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Actief had in dit geval betekend dat het stadsdeel verzoeker eigener beweging – en uiteraard ook voortvarend - had bericht dat en waarom de besluiten niet zouden worden uitgevoerd. Van enige actieve informatieverstrekking is geen sprake geweest.

Nu er niets gebeurde, leidde dat half januari tot verzoekers klacht bij het stadsdeel. Voor de behandeling van een klacht geldt een wettelijke termijn van zes weken. Dat wil zeggen dat het stadsdeel de brief uiterlijk eind februari 2009 had moeten hebben beantwoord. Vast staat dat de beantwoording bijna een half jaar in beslag heeft genomen. De ombudsman wijst in dit verband op het vereiste van voortvarendheid. Dat houdt in dat een bestuursorgaan slagvaardig en met voldoende snelheid optreedt. Daarvan is hier geen sprake geweest. Het stadsdeel erkent dat ook. Slechts de tussenkomst van de Gemeentelijke Ombudsman heeft bewerkstelligd dat verzoeker uiteindelijk een reactie kreeg. Van voortvarend handelen is geen sprake geweest.

Oordeel

De onderzochte gedraging is onbehoorlijk.

Aanbeveling

De portefeuillehouder Openbare Ruimte wordt verzocht te bevorderen dat het stadsdeel binnen drie maanden de besluiten op de bezwaarschriften uitvoert.